

ORDIN ADMINISTRATIE PUBLICA

3622/2018

Vigoare

**Emitent: Ministerul Educatiei si Cercetarii
Domenii: Invatamint**

M.O. 425/2018

Ordin privind aprobarea planurilor-cadru pentru invatamantul special prescolar, primar si gimnazial

M.Of.Nr.425 din 18 mai 2018

**ORDIN Nr.3622
privind aprobarea planurilor-cadru pentru invatamantul
special prescolar, primar si gimnazial**

In baza Hotararii Guvernului [nr. 26/2017](#) privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei Nationale, cu modificarile ulterioare, in temeiul art. 65 alin. (4) din Legea educatiei nationale [nr. 1/2011](#), cu modificarile si completarile ulterioare,

ministrul educatiei nationale emite prezentul ordin.

Art. 1. - Se aproba Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru invatamantul special, prevazuta in anexa nr. 1, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 2. - Se aproba Lista planurilor-cadru pentru invatamantul special, prevazuta in anexa nr. 2.

Art. 3. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special prescolar, prevazut in anexa nr. 3, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 4. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special prescolar care scolarizeaza elevi cu dizabilitati intelectuale moderate, severe, profunde si/sau asociate, pedagogie curativa (alternativa educationala), prevazut in anexa nr. 4, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 5. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar, dizabilitati intelectuale usoare si moderate, prevazut in anexa nr. 5, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 6. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar, dizabilitati intelectuale usoare si moderate, cu predare in limbile minoritatilor nationale, prevazut in anexa nr. 6, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 7. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special gimnazial, dizabilitati intelectuale usoare si moderate, prevazut in anexa nr. 7, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 8. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special gimnazial, dizabilitati intelectuale usoare si moderate, cu predare in limbile minoritatilor nationale, prevazut in anexa nr. 8, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 9. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati intelectuale grave, severe sau asociate, prevazut in anexa nr. 9, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 10. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati intelectuale grave, severe sau asociate, cu predare in limbile minoritatilor nationale, prevazut in anexa nr. 10, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 11. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati intelectuale grave, severe si/sau asociate, pedagogie curativa (alternativa educationala), prevazut in anexa nr. 11, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 12. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati senzoriale multiple/surdocecitate, prevazut in anexa nr. 12, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 13. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar

si gimnazial, dizabilitati auditive, prevazut in anexa nr. 13, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 14. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati vizuale, prevazut in anexa nr. 14, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 15. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati locomotorii, prevazut in anexa nr. 15, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 16. - Se aproba Planul-cadru de invatamant pentru invatamantul primar si gimnazial din unitatile scolare si clasele afiliate din cadrul centrelor de detentie, centrelor educative si penitenciarelor, prevazut in anexa nr. 16, care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 17. - Planurile-cadru pentru invatamantul special aprobate prin prezentul ordin se aplică in sistemul de invatamant incepand cu anul scolar 2018-2019.

Art. 18. - Directia generala invatamant secundar superior si educatie permanenta, Directia generala educatie timpurie invatamant primar si gimnazial, Directia generala minoritati si relatia cu Parlamentul, Institutul de Stiente ale Educatiei, inspectoratele scolare judetene, respectiv Inspectoratul Scolar al Municipiului Bucuresti si unitatile de invatamant duc la indeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 19. - Prezentul ordin se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Ministrul educatiei nationale,
Valentin Popa

Bucuresti, 27 aprilie 2018.

Nr. 3.622

ANEXA Nr. 1

**NOTA DE FUNDAMENTARE
a planurilor-cadru pentru invatamantul special**

Legea educatiei nationale [nr. 1/2011](#), cu modificarile si completarile ulterioare, precizeaza ca „statul asigura cetatenilor Romaniei drepturi egale de acces la toate nivelurile si formele de invatamant preuniversitar si superior, precum si la invatarea pe tot parcursul vietii, fara nicio forma de discriminare” (art. 1).

Invatamantul special, parte a sistemului national de invatamant, utilizeaza documente si instrumente specifice (planuri de invatamant, programe scolare, programe de interventie psihopedagogica, manuale) adaptate tipului de dizabilitate si nivelului de severitate al acesteia.

Dizabilitatea cuprinde limitari semnificative atat ale functionarii cognitive, cat si ale comportamentului adaptativ exprimat prin abilitatile conceptuale, sociale si practice.

Nivelul de severitate se stabileste in functie de abilitatea functionala, nu pe baza coeficientului intelectual sau a functionarii adaptive in comparatie cu normele aceluiasi grup de varsta, si este necesar sa fie evaluat in 3 domenii (DSM5, 2013):

1. deficite conceptuale: limaj, citit, scris, matematica, rationament, cunostinte si memorie, planificare, gandire abstracta, confirmate atat prin intermediul evaluarii clinice, cat si prin testarea standardizata a inteligentei;

2. deficite sociale: deprinderi de comunicare interpersonală, prietenie, judecata sociala, empatie;

3. deficite practice: ingrijire personala, organizarea activitatilor scolare si de munca, managementul banilor, responsabilitatile locului de munca.

Nivelul de severitate pentru fiecare domeniu se bazeaza pe nivelul de suport cerut: usor, moderat, sever si profund.

Conform Clasificarii internationale a functionarii, dizabilitatii si sanatatii, „dizabilitatea este rezultatul sau efectul unor relatii complexe dintre starea de sanatate a individului, factorii personali si factorii externi care reprezinta circumstantele de viata ale acestui individ. Datorita acestei relatii, impactul diverselor mediilor asupra aceluiasi individ, cu o stare de sanatate data, poate fi extrem de diferit”. Din aceasta perspectiva toti copiii si elevii trebuie sa aiba acces la un curriculum care sa faciliteze dezvoltarea cognitiva, socioemotionala si a comportamentelor adaptative.

Planurile-cadru reprezinta o componenta a curriculumului national. Planurile-cadru pentru invatamantul special primar si gimnazial au fost elaborate in acord cu prevederile specifice de politici educationale stabilite la nivel national si international, care promoveaza accesul la educatie si egalitatea de sanse.

Aceste planuri-cadru se aplica, dupa caz, in:

- unitatile de invatamant special;
- grupele/clasele speciale integrate in invatamantul de masa. Planurile-cadru de invatamant pentru invatamantul special cuprind:
  - trunchiul comun (TC) - reprezinta numarul de ore care trebuie parcuse in mod obligatoriu de catre toti elevii cuprinsi intr-un anumit program de educatie, la nivelul fiecarei discipline de studiu. Acest numar de ore asigura egalitatea sanselor la educatie;
  - curriculumul la decizia scolii (CDS) - reprezinta oferta educationala propusa de scoala, in concordanta cu nevoile si interesele de invatare ale elevilor, specificul scolii, nevoile si traditiile comunitatii locale. La nivelul planurilor-cadru de invatamant, curriculumul la decizia scolii se exprima prin numarul de ore alocate scolii pentru construirea propriului proiect curricular. Stabilirea CDS se realizeaza, in mod descentralizat, de catre fiecare unitate de invatamant si se decide in fiecare an scolar, pentru anul scolar urmator. CDS este rezultatul unui proces real si transparent de consultare si negociere cu elevii si parintii acestora, cu alti actori de la nivelul comunitatii si valorifica oportunitati si nevoi specifice;
  - terapiile educationale si activitatile specifice tipurilor de dizabilitate si nivelelor de severitate ale acestora, grupate in doua arii curriculare:
    - terapii specifice si de compensare;
    - terapie educationala complexa si integrata.

Reperul fundamental de constructie a planurilor-cadru pentru invatamantul special primar si gimnazial a constat in stabilirea unui nivel optim de functionare cognitiva, socioemotionala si a comportamentelor adaptative, in raport cu potentialul psihointividual si cu nivelul de severitate al dizabilitatii.

Planurile-cadru pentru invatamantul special sunt un raspuns la nevoile educationale ale copiilor/elevilor si tinerilor cu dizabilitati, facilitandu-le acestora dezvoltarea biopsihosociala, in vederea unei cat mai bune integrari sociale si a unei insertii socioprofesionale viabile, care sa le asigure o viata autonoma si demna.

In concluzie, aceste planuri se bazeaza pe fundamentalul teoretic potrivit caruia profilul de competente al elevilor cu dizabilitati este unic, oferind un cadru de referinta pentru atingerea scopurilor educationale si de reabilitare. Profilul de competente si graficul dezvoltarii comportamentelor adaptative (conceptuale, sociale si practice) reprezinta fundamental planurilor educationale si de interventie personalizata si a programelor de sprijin si de recuperare corectiv-compensatorie.

LISTA
planurilor-cadru pentru invatamant special

Nr. crt.	Denumirea planului-cadru	
1.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special prescolar	Anexa nr. 3 la ordin
2.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special prescolar care scolarizeaza elevi cu dizabilitati intelectuale moderate, grave, severe, si/sau asociate, pedagogie curativa (alternativa educationala)	Anexa nr. 4 la ordin
3.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar, dizabilitati intelectuale usoare si moderate	Anexa nr. 5 la ordin
4.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar, dizabilitati intelectuale usoare si moderate, cu predare in limbile minoritatilor nationale	Anexa nr. 6 la ordin
5.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special gimnazial, dizabilitati intelectuale usoare si moderate	Anexa nr. 7 la ordin
6.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special gimnazial, dizabilitati intelectuale usoare si moderate, cu predare in limbile minoritatilor nationale	Anexa nr. 8 la ordin
7.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati intelectuale grave, severe si/sau asociate	Anexa nr. 9 la ordin
8.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati intelectuale grave, severe si/sau asociate, cu predare in limbile minoritatilor nationale	Anexa nr. 10 la ordin
9.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati intelectuale grave, severe si/sau asociate, pedagogie curativa (alternativa educationala)	Anexa nr. 11 la ordin
10.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati senzoriale multiple/surdocecitate	Anexa nr. 12 la ordin
11.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati auditive	Anexa nr. 13 la ordin
12.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati vizuale	Anexa nr. 14 la ordin
13.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati locomotorii	Anexa nr. 15 la ordin
14.	Plan-cadru de invatamant pentru invatamantul primar si gimnazial din unitatile scolare si clasele afiliate din cadrul centrelor de detentie, centrelor educative si penitenciarelor	Anexa nr. 16 la ordin

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special prescolar

Domenii/Categorii de activitati de invatare/Terapii	I	II	III
	Nr. de ore/saptamana		
I. Domeniul limbaj si comunicare	6-7	6-7	7-8
Activitati de comunicare si interactiune in diferite contexte			
Activitati de dezvoltare a limbajului oral			
II. Domeniul cognitiv-experiential	5-6	6-7	7-8
Activitati de cunoastere			
Activitati de explorare a mediului			
Activitati de rezolvare de probleme situationale			
III. Domeniul socioemotional	6-7	6-7	5-6
Activitati ludice			
Activitati de autonomie personala si sociala			
Activitati de dezvoltare a comportamentelor adaptative			
IV. Domeniul psihomotric	6-7	5-6	5-6
Activitati de dezvoltare a motricitatii grosiere si fine			
Activitati de dezvoltare senzoriomotorie			
Activitati de expresie grafica si plastica			
Numar total de ore copil/numar total de ore norma educatoare sau profesor invatamant preprimar	25	25	25
V. Terapii specifice si de compensare	18-19	18-19	18-19
Kinetoterapie*	2-3	2-3	2-3
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	1	1	1
Terapii si programe de interventie**	15	15	15

NOTA:

Prezentul plan-cadru se aplica in toate unitatile de invatamant special care organizeaza invatamant prescolar, pentru dizabilitati intelectuale, dizabilitati senzoriale (de auz si de vaz), dizabilitati severe, grave, asociate si dizabilitati senzoriale multiple/surdocecitate.

In organizarea si desfasurarea activitatilor de la nivelul fiecarui domeniu se va tine cont de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si de specificul grupului.

Activitatile din cele 4 domenii vor fi realizate de educatoare/profesor pentru invatamantul preprimar (un post pe grupa - program normal; 2 posturi/grupa - program prelungit).

Activitatile de terapii specifice si de compensare se realizeaza de catre profesorul psihopedagog si profesorul kinetoterapeut.

* Activitatile din categoria Kinetoterapie se vor realiza individual sau in grup, cu o durata de minimum 15 minute - maximum 45 de minute in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si specificul grupului.

La grupele cu dizabilitati asociate, la recomandarea Comisiei interne de evaluare continua, se vor norma 4 ore/saptamana/grupa, cu incadrarea in nr. total de ore pe aria curriculara.

** Activitatile din categoria Terapii si programe de interventie se vor realiza individual sau in grup, cu o durata de minimum 15 minute - maximum 45 de minute in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltare individuala si de specificul grupului:

1. dizabilitati intelectuale usoare sau moderate: stimulare multisenzoriala, educatie perceptiv-motrica, terapia tulburarilor de limbaj si comunicare, dezvoltarea limbajului, stimulare cognitiva etc.;

2. dizabilitati intelectuale severe, grave si asociate: stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, structurarea si dezvoltarea limbajului, tehnici alternative de comunicare, educatie ritmica, stimulare cognitiva, tehnici de modelare comportamentală etc.;

3. dizabilitati auditive: stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbala, structurarea si dezvoltarea limbajului, ortofonie, limbaj mimico-gestual, labiolectura, tehnici alternative de comunicare, educatie ritmica, tehnici de modelare comportamentala etc.;

4. dizabilitati vizuale: stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, educatie perceptiv-vizuala, orientare spatiala si mobilitate, dezvoltarea sensibilitatii tactil-kinestezice, formarea reprezentarilor tactil-kinestezice, dezvoltarea limbajului, terapia tulburarilor de limbaj, educatie pre-Braille, tehnici de modelare comportamentală etc.;

5. dizabilitati senzoriale multiple/surdocecitate: stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, educatie perceptiv-vizuala, orientare spatiala si mobilitate, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbala, terapia tulburarilor de limbaj, dezvoltarea sensibilitatii tactil-kinestezice, formarea reprezentarilor tactil-kinestezice, structurarea si dezvoltarea limbajului, ortofonie, limbaj mimico-gestual, labiolectura, tehnici alternative de comunicare, educatie ritmica, educatie pre-Braille, tehnici de modelare comportamentala etc.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special prescolar care scolarizeaza elevi
cu dizabilitati intelectuale moderate, grave, severe si/sau asociate,
pedagogie curativa (alternativa educationala)

Domenii/Categorii de activitati de invatare/Terapii	I	II	III
	Nr. de ore/saptamana		
I. Domeniul limbaj si comunicare	8-10	8-10	8-10
Stimularea si dezvoltarea comunicarii			
Basm			
II. Domeniul cognitiv experiential	6-8	6-8	6-8
Cunoasterea mediului			
Activitati matematice			
Expresie grafica si plastica			
Expresie muzicala			
III. Domeniul socioemotional	6-8	6-8	6-8
Joc liber			
Joc in aer liber			
Autonomie personala			
Autonomie sociala			
Activitati de dezvoltare a comportamentelor adaptative			
IV. Domeniul psihomotric	3-4	3-4	3-4
Educatie psihomotrica			
Abilitare manuala			
Numar total de ore copil/numar total de ore norma educatoare sau profesor invatamant preprimar	25	25	25
V. Terapii specifice si de compensare	18-20	18-20	18-20
Kinetoterapie*	2-3	2-3	2-3
Euritmie**	0-1	0-1	0-1
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	1	1	1
Terapii si programe de interventie***	15	15	15

NOTA:

Prezentul plan-cadru se aplica in toate unitatile de invatamant special care organizeaza invatamant prescolar in alternativa educationala pedagogie curativa, cu program normal, prelungit sau saptamanal.

In organizarea si desfasurarea activitatilor de la nivelul fiecarui domeniu se va tine cont de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si de specificul grupului, durata unei activitati fiind de 15-30 de minute.

Activitatile din cele 4 domenii vor fi realizate de educatoare/profesor pentru invatamantul preprimar (un post/grupa - program normal; 2 posturi/grupa - program prelungit), respectand rutinile si specificul alternativei educationale.

Activitatile de terapii specifice si de compensare se realizeaza de catre profesorul psihopedagog si profesorul kinetoterapeut.

* Activitatile din categoria Kinetoterapie se vor realiza individual sau in grup, cu o durata de minimum 15 minute - maximum 45 de minute in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si de specificul grupului. La recomandarea Comisiei interne de evaluare continua se vor norma 4 ore/saptamana/grupa, cu incadrarea in numarul total de ore pe aria curriculara.

** Activitatile de euritmie se vor realiza individual de catre profesorul de euritmie.

***Activitatile din categoria Terapii si programe de interventie se vor realiza individual sau in grup, cu o durata de minimum 15 minute - maximum 45 de minute in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si specificul grupului:

- terapia tulburarilor de limbaj;
- educatie perceptiv-vizuala, orientare, mobilitate, tehnici alternative de comunicare;
- educatie perceptiv-auditiva, labiolectura, tehnica vorbirii - audiologie educationala, kirofonetica;
- terapii artistice: euritmie curativa, pictura, muzica, dinamica formelor prin desen, arta dramatica.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT

pentru invatamantul special primar, dizabilitati intelectuale usoare si moderate

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	P	I	II	III	IV
I. Limba si comunicare	4-6	4-7	4-7	4-8	4-8
Abilitati de comunicare	4-5	2-3	1-2	1-2	1-2
Citire - scriere - comunicare	-	2-3	3-4	3-4	3-4
Limba moderna 1*	-	-	-	0-1	0-1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematica si stiinte ale naturii	2-4	3-5	4-6	4-5	4-6
Matematica si explorarea mediului	2-3	3-4	3-4	3-4	-
Matematica	-	-	-	-	3-4
Stiintele naturii	-	-	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om si societate	2-3	2-3	2-3	3-4	5-6
Abilitati socioemotionale	1	1	1	1	1
Educatie civica	-	-	-	1	1
Istorie	-	-	-	-	1
Geografie	-	-	-	-	1
Religie	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie plastica	2	1	1	1	1
Muzica, ritm si miscare	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Tehnologii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilitati practice	2	2	2	2	2
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Educatie fizica, sport si sanatate	2-3	2-3	2-3	1-3	1-3
Educatie fizica si activitati sportive	-	1	1	1	1
Joc si miscare	2	1	1	0-1	0-1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Dezvoltare personala - Consiliere	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	16	16	17	17	19
Curriculum la decizia scolii	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Numar minim de ore pe saptamana	17	17	18	18	20
Numar maxim de ore pe saptamana	19	19	20	20	22
VIII. Terapie educationala complexa si integrata***	numar de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasa, in norma de 20 de ore a acestuia				
IX. Terapii specifice si de compensare (individuale/de grup)****	10-12	10-12	10-12	10-12	10-12
Terapii si programe de interventie	8	8	8	8	8
Kinetoterapie	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Limba moderna 1 se studiaza doar la clasele cu elevi cu dizabilitati intelectuale usoare.

** Disciplinile din prezentul plan-cadru de invatamant fac parte din catedra de educatie speciala si sunt realizate de profesorul de psihopedagogie speciala, cu exceptia disciplinelor Religie, Educatie fizica si activitati sportive si Limba moderna.

*** Terapia educationala complexa si integrata are alocata o norma de profesor educator/clasa si cuprinde activitati de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitiva, Terapie ocupationala si Ludoterapie. Aceste activitati, realizate de profesorul-educator, sprijina si completeaza programul de predare-invatare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie speciala. Numarul orelor de terapie se stabileste in mod personalizat pentru fiecare elev, in functie de particularitatile sale de varsta si de dezvoltare individuala.

**** Orele de la Terapiile specifice si de compensare sunt alocate pe clasa/pe saptamana. Activitatatile din categoria Terapii si programe de interventie se stabilesc in functie de tipul de dizabilitate si nivelul de severitate si se realizeaza prin planuri de interventie personalizata de catre profesorul psihopedagog.

Activitatatile din cadrul Terapiilor specifice si de compensare se desfasoara in sedinte de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, in cabinete specializate sau in clasa in care este inscris elevul, in parteneriat cu profesorul de psihopedagogie speciala sau cu profesorul educator.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special primar, dizabilitati intelectuale usoare
si moderate, cu predare in limbile minoritatilor nationale

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	P	I	II	III	IV
I. Limba si comunicare	5-8	5-10	5-10	6-12	6-12
Abilitati de comunicare in limba romana	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2
Citire - scriere - comunicare in limba romana	-	1-2	1-2	2-3	2-3
Abilitati de comunicare in limba materna	3-4	1-2	1-2	1-2	1-2
Citire - scriere - comunicare in limba materna	-	2-3	2-3	2-3	2-3
Limba moderna 1*	-	-	-	0-1	0-1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematica si stiente ale naturii	2-4	3-5	4-6	4-6	4-6
Matematica si explorarea mediului	2-3	3-4	3-4	3-4	-
Matematica	-	-	-	-	3-4
Stiintele naturii	-	-	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om si societate	2-3	2-3	2-3	3-4	5-6
Abilitati socioemotionale	1	1	1	1	1
Educatie civica	-	-	-	1	1
Istorie	-	-	-	-	1
Geografie	-	-	-	-	1
Religie	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie plastica	2	1	1	1	1
Muzica si miscare	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Tehnologii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilitati practice	2	2	2	2	2
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Educatie fizica, sport si sanatate	3-4	3-4	3-4	2-4	2-4
Educatie fizica si activitati sportive	2	2	2	2	2
Joc si miscare	1	1	1	0-1	0-1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Dezvoltare personala - Consiliere	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	18	18	19	20	22
Curriculum la decizia scolii	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Numar minim de ore pe saptamana	19	19	20	21	23
Numar maxim de ore pe saptamana	21	21	22	23	25
VIII. Terapie educationala complexa si integrata***	numar de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasa, in norma de 20 de ore a acestuia				
IX. Terapii specifice si de compensare (individuale/de grup)****	10-12	10-12	10-12	10-12	10-12
Terapii si programe de interventie	8	8	8	8	8
Kinetoterapie	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Limba moderna 1 se aplica doar la clasele cu elevi cu dizabilitati intelectuale usoare.

** Disciplinele din prezentul plan-cadru de invatamant fac parte din catedra de educatie speciala si sunt realizate de profesorul de psihopedagogie speciala, cu exceptia disciplinelor Religie, Educatie fizica si activitati sportive si Limba moderna.

*** Terapia educationala complexa si integrata are alocata o norma de profesor educator/clasa si cuprinde activitati de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitiva, Terapie ocupationala si Ludoterapie. Aceste activitati, realizate de profesorul-educator, sprijina si completeaza programul de predare-invatare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie speciala. Numarul orelor de terapie se stabileste in mod personalizat pentru fiecare elev, in functie de particularitatile sale de varsta si de dezvoltare individuala.

**** Orele de la Terapiile specifice si de compensare sunt alocate pe clasa/pe saptamana. Activitatatile din categoria Terapii si programe de interventie se stabilesc in functie de tipul de dizabilitate si nivelul de severitate si se realizeaza prin planuri de interventie personalizata de catre profesorul psihopedagog.

Activitatatile din cadrul Terapiilor specifice si de compensare se desfasoara in sedinte de aproximativ 15-45 minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, in cabinete specializate sau in clasa in care este inscris elevul, in parteneriat cu profesorul de psihopedagogie speciala sau cu profesorul educator.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT

pentru invatamantul special gimnazial, dizabilitati intelectuale usoare si moderate

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	V	VI	VII	VIII
I. Limba si comunicare	6-8	6-8	5-7	5-7
Limba si literatura romana	5-6	5-6	4-5	4-5
Limba moderna 1*	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematica si stiinte ale naturii	4-6	4-6	5-7	5-7
Matematica	3-4	3-4	2-3	2-3
Fizica	-	-	1	1
Chimie	-	-	1	1
Biologie	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om si societate	4-5	4-5	4-5	4-5
Educatie sociala	1	1	1	1
Istorie	1	1	1	1
Geografie	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	3-4	3-4	3-4
Educatie plastica	2	2	2	2
Educatie muzicala	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educatie fizica si sport	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie fizica si activitati sportive	2	2	2	2
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	2-4	2-4	2-4	2-4
Educatie tehnologica si aplicatii practice	1-2	1-2	1-2	1-2
Tehnologia informatiilor si comunicatiilor	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere si dezvoltare personala	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	22	22	22	22
Curriculum la decizia scolii	1-2	1-2	1-2	1-2
Numar minim de ore pe saptamana	23	23	23	23
Numar maxim de ore pe saptamana	24	24	24	24
VIII. Terapie educationala complexa si integrata***	numar de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasa, in norma de 20 de ore a acestuia			
IX. Terapii specifice si de compensare (individuale/de grup)****	10	10	10	10
Terapii si programe de interventie***	7	8	8	7
Kinetoterapie	1	1	1	1
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	2	1	1	2

* Limba moderna 1 se aplica doar la clasele cu elevi cu dizabilitati intelectuale usoare.

** Disciplinele din prezentul plan-cadru de invatamant fac parte din catedra de educatie speciala si sunt realizate de profesorul de psihopedagogie speciala, cu exceptia disciplinelor Religie, Educatie fizica si activitati sportive si Limba moderna.

*** Terapia educationala complexa si integrata are alocata o norma de profesor educator/clasa si cuprinde activitati de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitiva, Terapie ocupationala si Ludoterapie. Aceste activitati, realizate de profesorul-educator, sprijina si completeaza programul de predare-invatare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie speciala. Numarul orelor de terapie se stabileste in mod personalizat pentru fiecare elev, in functie de particularitatile sale de varsta si de dezvoltare individuala.

**** Orele de la Terapiile specifice si de compensare sunt alocate pe clasa/pe saptamana. Activitatatile din categoria Terapii si programe de interventie se stabilesc in functie de tipul de dizabilitate si nivelul de severitate si se realizeaza prin planuri de interventie personalizata de catre profesorul psihopedagog.

Activitatatile din cadrul Terapiilor specifice si de compensare se desfasoara in sedinte de aproximativ 15-45 minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, in cabinete specializate sau in clasa in care este inscris elevul, in parteneriat cu profesorul de psihopedagogie speciala sau cu profesorul educator.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special gimnazial, dizabilitati intelectuale usoare
si moderate, cu predare in limbile minoritatilor nationale

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	V	VI	VII	VIII
I. Limba si comunicare	7-10	7-10	7-10	7-10
Limba si literatura romana	3-4	3-4	3-4	3-4
Limba si literatura materna	3-4	3-4	3-4	3-4
Limba moderna*	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematica si stiinte ale naturii	4-6	4-6	5-7	5-7
Matematica	3-4	3-4	2-3	2-3
Fizica	-	-	1	1
Chimie	-	-	1	1
Biologie	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om si societate	4-5	5-6	5-6	4-5
Educatie sociala	1	1	1	1
Istorie	1	1	1	1
Istoria si traditiile minoritatilor	-	1	1	-
Geografie	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	3-4	3-4	3-4
Educatie plastica	2	2	2	2
Educatie muzicala	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educatie fizica si sport	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie fizica si activitati sportive	2	2	2	2
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	2-4	2-4	2-4	2-4
Educatie tehnologica si aplicatii practice	1-2	1-2	1-2	1-2
Tehnologia informatiilor si comunicatiilor	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere si dezvoltare personala	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	23	24	25	24
Curriculum la decizia scolii	1-2	1-2	1-2	1-2
Numar minim de ore pe saptamana	24	25	26	25
Numar maxim de ore pe saptamana	25	26	27	26
VIII. Terapie educationala complexa si integrata***	numar de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasa, in norma de 20 de ore a acestuia			
IX. Terapii specifice si de compensare (individuale/de grup)****	10	10	10	10
Terapii si programe de interventie	7	8	8	7
Kinetoterapie	1	1	1	1
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	2	1	1	2

* Limba moderna 1 se studiaza doar la clasele cu elevi cu dizabilitati intelectuale usoare.

** Disciplinele din prezentul plan-cadru de invatamant fac parte din catedra de educatie speciala si sunt realizate de profesorul de psihopedagogie speciala, cu exceptia disciplinelor Religie, Educatie fizica si activitati sportive si Limba moderna.

*** Terapia educationala complexa si integrata are alocata o norma de profesor educator/clasa si cuprinde activitati de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitiva, Terapie occupationala si Ludoterapie. Aceste activitati, realizate de profesorul-educator, sprijina si completeaza programul de predare-invatare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie speciala. Numarul orelor de terapie se stabileste in mod personalizat pentru fiecare elev, in functie de particularitatile sale de varsta si de dezvoltare individuala.

**** Orelle de la Terapiile specifice si de compensare sunt alocate pe clasa/pe saptamana. Activitatatile din categoria Terapii si programe de interventie se stabilesc in functie de tipul de dizabilitate si nivelul de severitate si se realizeaza prin planuri de interventie personalizata de catre profesorul psihopedagog. Activitatatile din cadrul Terapiilor specifice si de compensare se desfasoara in sedinte de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, in cabinete specializate sau in clasa in care este inscris elevul, in parteneriat cu profesorul de psihopedagogie speciala sau cu profesorul educator.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati
intelectuale grave, severe si/sau asociate

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limba si comunicare	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
Abilitati de comunicare si limbaj	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematica si stiinte ale naturii	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
Educatie senzoriala si psihomotorie	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Elemente de matematica	-	1	1	1	1	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Cunoasterea si igiena corpului uman	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Explorarea mediului inconjurator	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om si societate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilitati socioemotionale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educatie fizica, sport si sanatate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie fizica si activitati sportive	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc si miscare	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie plastica	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzica, ritm si miscare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	3-4	3-4	4-5	6-7	7-8	7-8
Abilitare manuala	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Activitati practice si de preprofesionalizare	-	-	-	-	-	2	2	3	5	6	6
Tehnologii informatice asistive si de acces*	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere si dezvoltare personala	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	14	15	15	15	15	18	18	19	21	22	22
Curriculum la decizia scolii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Numar minim ore pe saptamana	16	17	17	17	17	19	19	20	22	23	23
Numar maxim ore pe saptamana	17	18	18	18	18	20	20	21	23	24	24

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
VIII. Terapie educationala complexa si integrata**	numar de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasa, in norma de 20 de ore a acestuia										
IX. Terapii specifice si de compensare (individuale/ de grup)***	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Terapii si programe de interventie	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Kinetoterapie****	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

NOTA:

Prezentul plan-cadru se aplica in toate unitatile de invatamant special care organizeaza invatamant primar si gimnazial, pentru dizabilitati intelectuale severe, grave, asociate.

* Disciplina Tehnologii informatice asistive si de acces presupune utilizarea unor programe informatice specifice, in scopul accesibilizarii informatiilor, utilizarii operationale a acestora in diverse contexte si adaptarii comunicarii receptive si expresive.

** Terapia educationala complexa si integrata are alocata o norma de profesor educator/clasa si cuprinde activitati de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitiva, Terapie ocupationala si Ludoterapie. Aceste activitati, realizate

de profesorul-educator, sprijina si completeaza programul de predare-invatare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie speciala. Numarul orelor de terapie se stabileste in mod personalizat pentru fiecare elev, in functie de particularitatile sale de varsta si de dezvoltare individuala.

*** Orele de la Terapiile specifice si de compensare sunt alocate pe clasa/pe saptamana. Activitatile din categoria Terapii si programe de interventie se stabilesc in functie de tipul de dizabilitate si de nivelul de severitate. Acestea se realizeaza prin planuri de interventie personalizata de catre profesorul psihopedagog si pot include: stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, structurarea si dezvoltarea limbajului, tehnici alternative de comunicare, educatie ritmica, stimulare cognitiva, tehnici de modelare comportamentalala etc.

Activitatile din cadrul Terapiilor specifice si de compensare se desfasoara in sedinte de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, in cabinete specializate sau in clasa in care este inscris elevul, in parteneriat cu profesorul de psihopedagogie speciala sau cu profesorul educator.

**** Activitatile din categoria Kinetoterapie se vor realiza individual sau in grup, cu o durata de minimum 15 minute si maximum 45 de minute in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si specificul grupului.

La clasele in care dizabilitatile intelectuale severe, grave sunt asociate cu deficiente locomotorii se vor norma cate 4 ore de Kinetoterapie pe clasa, cu alocarea in numarul total de ore pe aria curriculara, astfel:

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati
intelectuale grave, severe si/sau asociate, cu predare
in limbile minoritatilor nationale

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limba si comunicare	5-8	5-8	5-8	5-8	5-8	6-9	6-9	6-9	6-9	6-9	6-9
Abilitati de comunicare si limbaj in limba romana	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Abilitati de comunicare si limbaj in limba materna	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematica si stiinte ale naturii	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
Educatie senzoriala si psihomotorie	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Elemente de matematica	-	1	1	1	1	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Cunoasterea si igiena corpului uman	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Explorarea mediului inconjurator	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om si societate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilitati socioemotionale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educatie fizica, sport si sanatate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie fizica si activitati sportive	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc si miscare	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie plastica	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Muzica, ritm si miscare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	3-4	3-4	4-5	6-7	7-8	7-8
Abilitare manuala	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Activitati practice si de preprofesionalizare	-	-	-	-	-	2	2	3	5	6	6
Tehnologii informatice asistive si de acces*	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere si dezvoltare personala	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	16	17	17	17	17	20	20	21	23	24	24
Curriculum la decizia scolii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Numar minim ore pe saptamana	18	19	19	19	19	21	21	22	24	25	25
Numar maxim ore pe saptamana	19	20	20	20	20	22	22	23	25	26	26

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
VIII. Terapie educationala complexa si integrata**											
IX. Terapii specifice si de compensare (individuale/ de grup)***	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Terapii si programe de interventie	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Kinetoterapie****	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

NOTA:

Prezentul plan-cadru se aplica in toate unitatile de invatamant special care organizeaza invatamant primar si gimnazial, pentru dizabilitati intelectuale severe, grave, asociate, in limbile minoritatilor nationale.

* Disciplina Tehnologii informatice asistive si de acces presupune utilizarea unor programe informatice specifice, in scopul accesibilizarii informatiilor, utilizarii operationale a acestora in diverse contexte si adaptarii comunicarii receptive si

expressive.

** Terapia educationala complexa si integrata are alocata o norma de profesor educator/clasa si cuprinde activitati de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitiva, Terapie ocupationala si Ludoterapie. Aceste activitati, realizate de profesorul-educator, sprijina si completeaza programul de predare-invatare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie speciala. Numarul orelor de terapie se stabileste in mod personalizat pentru fiecare elev, in functie de particularitatile sale de varsta si de dezvoltare individuala.

*** Orele de la Terapiile specifice si de compensare sunt alocate pe clasa/pe saptamana. Activitatile din categoria Terapii si programe de interventie se stabilesc in functie de tipul de dizabilitate si de nivelul de severitate. Acestea se realizeaza prin planuri de interventie personalizata de catre profesorul psihopedagog si pot include: stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, structurarea si dezvoltarea limbajului, tehnici alternative de comunicare, educatie ritmica, stimulare cognitiva, tehnici de modelare comportamentalala etc.

Activitatile din cadrul Terapiilor specifice si de compensare se desfasoara in sedinte de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, in cabinete specializate sau in clasa in care este inscris elevul, in parteneriat cu profesorul de psihopedagogie speciala sau cu profesorul educator.

**** Activitatile din categoria Kinetoterapie se vor realiza individual sau in grup, cu o durata de minimum 15 minute - maximum 45 de minute in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si specificul grupului.

La clasele in care dizabilitatile intelectuale severe, grave sunt asociate cu deficiente locomotorii se vor norma cate 4 ore de Kinetoterapie pe clasa, cu alocarea in numarul total de ore pe aria curriculara, astfel:

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati
intelectuale grave, severe si/sau asociate,
pedagogie curativa (alternativa educationala)

Aria curriculara/disciplina	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limba si comunicare	4-6	5-8	5-8	5-8	5-8	3-6	3-6	3-5	3-5	3-5	3-5
Abilitati de comunicare si limbaj	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	-	-	-	-
Citire-scriere-comunicare	-	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4
Desenul formelor	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematica si stiinte ale naturii	3-4	3-4	3-4	4-7	3-6	3-6	3-7	4-8	4-8	5-9	5-9
Educatie senzoriala si psihomotorie	2	2	2	2	1	-	-	-	-	-	-
Elemente de matematica si explorarea mediului	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elemente de matematica	-	1	1	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Cunostinte despre om si mediu	-	-	-	0-1	0-1	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Elemente de fizica/chimie	-	-	-	-	-	-	0-1	1-2	1-2	2-3	2-3
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om si societate	2-3	2-3	2-3	2-3	3-4	3-5	4-5	4-5	4-5	4-6	4-6
Abilitati socioemotionale	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Educatie sociala	-	-	-	-	-	1	1-2	2	2	2	2-3
Cunostinte despre istorie/geografie	-	-	-	-	1	1-2	2	2	2	2-3	2-3
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educatie fizica, sport si sanatate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie fizica si activitati sportive	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4
Educatie plastica	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzica si miscare	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Educatie muzicala	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Euritmia	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-3	1-3	4-6	4-6	5-7	6-8	6-8	6-8
Abilitare manuala	1	1	1	1-2	1-2	-	-	-	-	-	-
Activitati de preprofesionalizare si mestesuguri	-	-	-	-	-	3-4	3-4	4-5	5-6	5-6	5-6
Tehnologii informatice asistive si de acces	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1

Aria curriculara/disciplina	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere si dezvoltare personala	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	15	16	16	17	17	18	19	21	22	23	23
Curriculum la decizia scolii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Numar minim de ore pe saptamana	16	17	17	18	18	19	20	22	23	24	24
Numar maxim de ore pe saptamana	17	18	18	19	19	20	21	23	24	25	25

VIII. Terapie educationala complexa si integrata *	numar de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasa, in norma de 20 de ore a acestuia										
IX. Terapii specifice si de compensare **	21-23	18-21	18-21	12-15	12-15	9-12	9-12	9-12	9-12	6-9	6-9
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kinetoterapie, elemente de gimnastica Bothmer, frictionari ritmice	4	3-4	3-4	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	0-1	0-1	2
Terapii si programe de interventie	15-17	13-15	13-15	8-10	8-10	6-8	6-8	6-8	6-8	6-8	4-6
1.a.** Terapia tulburarilor de limbaj											
1.b.** Educatie perceptiv-vizuala, orientare, mobilitate, tehnici alternative de comunicare	14-15	12-13	12-13	7-8	7-8	6-7	6-7	6-7	4-5	4-5	
1.c.** Educatie perceptiv-auditiva, labiolectura, tehnica vorbirii - audiologie educationala, kirofonetica											
2. Terapii artistice: euritmie curativa, pictura, muzica, dinamica formelor prin desen, arta dramatica	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	

NOTA:

Prezentul plan-cadru se aplica in toate unitatile de invatamant special care organizeaza invatamant primar si gimnazial, pentru dizabilitati intelectuale severe, grave, asociate in alternativa educationala Pedagogie curativa.

In alternativa educationala de Pedagogie curativa este luat mereu in considerare faptul ca un cadru didactic va reuni in predare disciplinele de invatamant, astfel incat copilul/elevul sa nu considere lumea ca fiind scindata in diverse domenii ale cunoasterii, ci sa o resimta ca pe un context unitar, intreg, ordonat.

1. Predarea disciplinelor de baza se face modular, in etape de 2-4 saptamani, organizate intr-un curs de baza de 90 de minute, plasat la inceputul activitatii zilnice. Disciplinele cuprinse in ariile curriculare: Arte, Tehnologii, Educatie fizica, sport si sanatate sunt realizate dupa cursul de baza, nefiind predate modular.

2. Activitatile de predare-invatare din ariile curriculare I-VII se constituie in catedre de educatie speciala pe clase, nu pe discipline de invatamant, fiind realizate de profesorul de psihopedagogie speciala. Astfel, o catedra de educatie speciala cuprinde disciplinele prevazute la clasa respectiva, fara a depasi norma didactica stabilita conform legislatiei in vigoare. Aceste catedre pot fi ocupate conform legislatiei in vigoare.

3. Cadrele didactice care predau la clasele din alternativa educationala Pedagogie curativa necesita obligatoriu aviz de functionare eliberat de Federatia de Pedagogie Curativa din Romania, care atesta parcurgerea modulului de formare in specificul alternativei.

4. Efectivele de elevi din grupe/clase, precum si normarea posturilor se fac in conformitate cu legislatia in vigoare.

5. Disciplinele optionale se stabilesc de catre conducerea Centrului de Pedagogie Curativa cu personalitate juridica sau de catre Comisia de profesori avizati de Federatia de Pedagogie Curativa - in cazul claselor/grupelor de pedagogie curativa integrate in alte unitati de invatamant, la recomandarea profesorului diriginte, in functie de tipul, de gradul si de asocierea deficientelor elevilor, luand in considerare si optiunile parintilor acestora.

6. Disciplina Tehnologii informatici asistive si de acces presupune desfasurarea de activitati care vizeaza utilizarea unor programe informatici specifice, in scopul accesibilizarii informatiilor, utilizarii operationale a acestora in diverse contexte si adaptarii comunicarii receptive si expresive.

7. Elevii care nu pot desfasura activitatea specifica unei ore de educatie fizica si activitati sportive vor desfasura, in timpul alocat acesteia, activitati de kinetoterapie.

8. Activitatile de euritmie se desfasoara de catre profesorul de euritmie, cu intreaga grupa de elevi sau individual.

9. Disciplinele marcate cu ** din cadrul ariei curriculare Terapii specifice si de compensare se realizeaza de catre profesorul psihopedagog (care este absolvent al unei institutii de invatamant superior, cu specializarea: psihopedagogie speciala, pedagogie, psihologie sau pedagogie sociala, in conformitate cu legislatia in vigoare).

10. Activitatile de compensare se concretizeaza prin programe de interventie diferențiate si individualizate, specifice particularitatilor fiecarui elev.

11. Activitatile din cadrul ariilor curriculare I-VII se realizeaza, de regula, dimineata, iar activitatile din cadrul ariilor curriculare VIII si IX se realizeaza,

de regula, dupa-amiaza.

12. Comisia interna de evaluare continua poate hotari ca unii elevi sa desfasoare anumite activitati specifice de recuperare si compensare, in functie de gradul si de tipul deficientei.

13. Repartizarea elevilor, precum si numarul de ore de terapii alocat fiecarui elev se realizeaza in functie de particularitatile de dezvoltare ale acestora. Comisia interna de evaluare continua realizeaza o evaluare complexa (fizica, psihologica, intelectuala si sociala), urmand ca profesorul psihopedagog sa isi organizeze activitatile si modalitatatile de realizare a acestora. Activitatatile de terapie se desfasoara in cabinete special amenajate, individual sau cu un grup de 2-3 elevi.

14. Activitatatile de Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza se realizeaza individual, cu fiecare elev care participa la procesul de reabilitare si de compensare prin programe de interventie personalizata realizate dupa specificul alternativei de pedagogie curativa (tehnici terapeutice umaniste, existentiale, de psihoterapie pozitiva).

15. La clasele in care dizabilitatile intelectuale severe, grave sunt asociate cu deficiente locomotorii se vor norma cate 4 ore de Kinetoterapie pe clasa, cu incadrarea in numarul total de ore pe aria curriculara.

16. Activitatatile din aria curriculara Terapie educationala complexa si integrata, marcata cu *, se normeaza astfel: un post de invatator-educator sau de profesor-educator cu norma de 20 de ore pentru fiecare clasa. Activitatatile propuse sunt realizate de catre invatatorul-educator sau de catre profesorul-educator cu toti elevii din clasa, in completarea programului de predare-invatare-evaluare.

17. Centrul de Pedagogie Curativa poate decide ca unele activitatati ale profesorului de psihopedagogie speciala sa se desfasoare in parteneriat cu profesorul psihopedagog de la clasa (in cadrul ariilor curriculare Om si societate, Arte, Tehnologii, Educatie fizica, sport si sanatate), cu conditia respectarii programului zilnic de reabilitare, compensare, integrare a elevului.

Curriculumul propus ofera posibilitatea cadrului didactic sa respecte ritmurile elevilor cu dizabilitati intelectuale severe, profunde si/sau asociate si sa aleaga activitatatile accesibile in functie de potentialul acestora. Astfel, unele competente specifice nu se pot realiza la anumite nivele de dezvoltare propuse in curriculum, dand posibilitatea de a fi reluate la un alt nivel sau la o alta disciplina.

Nivelele de dezvoltare propuse sunt constituite pe baza ciclurilor curriculare, care grupeaza mai multi ani de studiu, uneori chiar cicluri scolare diferite, care au in comun realizarea unor finalitati educationale corelate cu dezvoltarea elevilor. Ele se suprapun pe structura sistemului de invatamant, avand ca finalitate focalizarea obiectivului major al fiecarei etape scolare, determinand reglari ale sistemului prin modificari curriculare ale procesului. Astfel:

- Nivelul IV de dezvoltare cuprinde clasa pregatitoare si clasele I si II, vizand nivelul de introducere, initiere si familiarizare cu sistemul educational formal. Este importanta aceasta perioada pentru ca elevul este invatat sa se joace, sa citeasca, sa scrie, sa vorbeasca, sa se ocupe de propria tinuta, sa se comporte, sa relateze cu ceilalți și sa se integreze în mediul din care face parte.

- Nivelul V de dezvoltare cuprinde clasele III-VI, vizand nivelul de formare si invatare.

- Nivelul VI de dezvoltare cuprinde clasele VII-X, vizand nivelul de finalizare, consolidare a invatarii, declansarea elementelor de pregatire vocationala si a deprinderilor pentru viata independenta.

Prezentele precizari sunt parte integranta a planului-cadru de invatamant, sunt valabile pentru clasele din invatamantul special care scolarizeaza elevi cu dizabilitati intelectuale severe, profunde si/sau asociate in alternativa educationala Pedagogie curativa.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special primar si gimnazial,
dizabilitati senzoriale multiple/surdocecitate

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limba si comunicare	4-7	4-7	4-7	4-7	4-7	5-8	5-8	5-8	6-9	6-9	6-9
Abilitati de comunicare si limbaj	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	5-6	5-6	5-6	6-7	6-7	6-7
Limbaj mimico-gestual/Limbaj Braille	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematica si stiinte ale naturii	2-3	3-4	3-4	3-5	3-5	4-6	4-6	4-6	4-5	4-5	4-5
Educatie senzoriala si psihomotorie	2	2	2	2	2	1	1	0-1	-	-	-
Elemente de matematica	-	1	1	1	1	1-2	1-2	2	2	2	2
Cunoasterea si igiena corpului uman	-	-	-	0-1	0-1	1	1	1	1	1	1
Explorarea mediului inconjurator	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om si societate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilitati socioemotionale	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Educatie sociala	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educatie fizica, sport si sanatate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie fizica si activitati sportive	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc si miscare	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie plastica	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzica, ritm si miscare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	3-4	3-4	4-5	6-7	7-8	7-8
Abilitare manuala	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Activitati practice si de preprofesionalizare	-	-	-	-	-	2	2	3	5	6	6
Tehnologii informatice asistive si de acces*	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere si dezvoltare personala	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	14	15	15	15	15	19	19	20	23	24	24
Curriculum la decizia scolii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Numar minim de ore pe saptamana	16	17	17	17	17	20	20	21	24	25	25
Numar maxim de ore pe saptamana	17	18	18	18	18	21	21	22	25	26	26

VIII. Terapie educationala complexa si integrata**	numar de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasa, in norma de 20 de ore a acestuia										
IX. Terapii specifice si de compensare (individuale/ de grup) ***	13	13	13	12	12	11	11	11	10	10	10
Terapii si programe de interventie****	10	10	10	9	9	8	8	8	7	7	7
Kinetoterapie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

NOTA:

Prezentul plan-cadru se aplica in toate unitatile de invatamant special care organizeaza invatamant primar si gimnazial, pentru dizabilitati senzoriale multiple/surdocecitate.

* Disciplina Tehnologii informatice asistive si de acces presupune utilizarea unor programe informatice specifice, in scopul accesibilizarii informatiilor, utilizarii operationale a acestora in diverse contexte si adaptarii comunicarii receptive si expresive.

** Terapia educationala complexa si integrata are alocata o norma de profesor educator/clasa si cuprinde activitati de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitiva, Terapie ocupationala si Ludoterapie. Aceste activitati, realizate de profesorul-educator, sprijina si completeaza programul de predare-invatare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie speciala. Numarul orelor de terapie se stabileste in mod personalizat pentru fiecare elev, in functie de particularitatile sale de varsta si de dezvoltare individuala.

*** Orele de la Terapiile specifice si de compensare sunt alocate pe clasa/pe saptamana si se realizeaza de catre profesorul psihopedagog si profesorul kinetoterapeut.

Activitatile din cadrul Terapiilor specifice si de compensare se desfasoara in sedinte de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si de specificul grupului.

**** Activitatile din categoria Terapii si programe de interventie se stabilesc in functie de tipul de dizabilitate si nivelul de severitate. Acestea se realizeaza prin planuri de interventie personalizata de catre profesorul psihopedagog, in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si de specificul grupului. Pot fi: stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, educatie perceptiv-vizuala, orientare spatiala si mobilitate, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbala, terapia tulburarilor de limbaj, dezvoltarea sensibilitatii tactil-kinestezice, formarea reprezentarilor tactil-kinestezice, structurarea si dezvoltarea limbajului, limbaj mimico-gestual, labiolectura, tehnici alternative de comunicare, educatie ritmica, educatie pre-Braille, tehnici de modelare comportamentală etc.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati auditive

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I. Limba si comunicare*	5-7	5-8	5-8	6-10	6-10	7-10	7-10	8-11	8-11
Abilitati de comunicare	4-5	-	-	-	-	-	-	-	-
Citire - scriere - comunicare	-	4-5	4-5	4-5	4-5	-	-	-	-
Limba si literatura romana	-	-	-	-	-	4-5	4-5	5-6	5-6
Limbaj mimico-gestual romanesc	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Labiolectura	-	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Limba moderna	-	-	-	1-2	1-2	2	2	2	2
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematica si stiintele naturii	4-5	4-5	4-5	5-6	5-6	5-7	6-9	7-11	7-11
Matematica si explorarea mediului	4	4	4	-	-	-	-	-	-
Matematica	-	-	-	4	4	4	4	4	4
Stiinte ale naturii	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Fizica	-	-	-	-	-	-	1-2	1-2	1-2
Chimie	-	-	-	-	-	-	-	1-2	1-2
Biologie	-	-	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om si societate**	2-3	2-3	2-3	2-3	4-7	4-7	4-7	4-7	4-7
Abilitati socio-emotionale	1	1	1	1	-	-	-	-	-
Educatie sociala	-	-	-	-	1	1	1	1	1
Istorie	-	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Geografie	-	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educatie fizica, sport si sanatate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie fizica si activitati sportive	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc si miscare	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie plastica	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Muzica, ritm si miscare	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	2-4	2-4	2-4	2-4
Abilitati practice	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	-	-	-	-
Informatica si TIC	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Educatie tehnologica si aplicatii practice	-	-	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1

VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere si dezvoltare personala	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Numar total de ore trunchi comun***	17	17	17	19	21	23	24	26	26
Curriculum la decizia scolii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Numar minim de ore pe saptamana	18	18	18	20	22	24	25	27	27
Numar maxim de ore pe saptamana	19	19	19	21	23	25	26	28	28
VIII. Terapie educationala complexa si integrata****	numar de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasa, in norma de 20 de ore a acestuia								
IX. Terapii specifice si de compensare (individuale/de grup)*****	14	13	11	11	11	11	10	9	9
Terapii si programe de interventie (educatie perceptiv-auditiva, formarea si structurarea limbajului educatie ritmica etc.)	10	10	8	8	7	7	7	6	5
Audiologie educationala	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kinetoterapie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	2	1	1	1	2	2	1	1	2

NOTA:

Prezentul plan-cadru se aplica in toate unitatile de invatamant special care organizeaza invatamant primar si gimnazial, pentru dizabilitati auditive.

---

* Pentru invatamantul in limbile minoritatilor nationale, disciplina Limba si literatura materna are alocat un numar de ore egal cu cele pentru disciplina Limba si literatura romana.

** In cadrul disciplinei Educatie sociala vor fi studiate: la clasa a V-a Gandire critica si drepturile copilului, la clasa a VI-a Educatie interculturala, la clasa a VII-a Educatie pentru cetatenie democratica si la clasa a VIII-a Educatie economico-financiara. In invatamantul gimnazial (clasa a VI-a si clasa a VII-a) cu predare in limbile minoritatilor nationale, disciplina Istoria si traditiile minoritatilor nationale are alocata o ora.

*** Disciplinele din prezentul plan-cadru de invatamant fac parte din catedra de educatie speciala si sunt realizate de profesorul de psihopedagogie speciala, cu exceptia disciplinelor Religie, Educatie fizica si activitati sportive si Limba moderna. In ciclul gimnazial, orele fac parte din catedre constituite pe discipline.

**** Terapia educationala complexa si integrata are alocata o norma de profesor educator/clasa si cuprinde activitati de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitiva, Terapie ocupationala si Ludoterapie. Aceste activitati, realizate de profesorul-educator, sprijina si completeaza programul de predare-invatare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie speciala. Numarul orelor de terapie se stabileste in mod personalizat pentru fiecare elev, in functie de particularitatile sale de varsta si de dezvoltare individuala.

***** Orele de la Terapiile specifice si de compensare sunt alocate pe clasa/pe saptamana si se realizeaza de catre profesorul psihopedagog si profesorul kinetoterapeut.

Activitatile din cadrul Terapiilor specifice si de compensare se desfasoara in sedinte de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si de specificul grupului de elevi.

Terapiile si programele de interventie se stabilesc in functie de tipul de dizabilitate si nivelul de severitate. Acestea se realizeaza prin planuri de interventie personalizata de catre profesorul psihopedagog, in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si de specificul grupului, si pot include: stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbala, structurarea si dezvoltarea limbajului, ortofonie, limbachimico-gestual, labiolectura, tehnici alternative de comunicare, educatie ritmica, tehnici de modelare comportamentalala etc.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati vizuale

Aria curriculara/disciplina	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I. Limba si comunicare	8-9	9-10	9-10	9-10	9-10	9-10	9-10	10-11	9-10
Limba si literatura romana*	5	6	6	5	5	4	4	4	4
Limba moderna 1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Limba moderna 2	-	-	-	-	-	2	2	2	2
Limbaj Braille	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Elemente de limba latina si de cultura romanica	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematica si stiinte ale naturii	4-5	4-5	5-6	5-6	5-6	6-7	9-10	11-12	10-11
Matematica si explorarea mediului	3	3	4	-	-	-	-	-	-
Matematica	-	-	-	4	4	5	5	5	5
Stiinte ale naturii	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Fizica	-	-	-	-	-	2	2	2	2
Chimie	-	-	-	-	-	-	2	2	2
Biologie	-	-	-	-	-	1	2	2	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om si societate**	2-3	2-3	2-3	2-3	4-5	4-5	4-5	4-5	6-7
Abilitati socioemotionale	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Educatie sociala	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Istorie	-	-	-	-	1	1	1	1	2
Geografie	-	-	-	-	1	1	1	1	2
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educatie fizica, sport si sanatate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie fizica si sport	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Joc si miscare	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	3-5	3-5	3-5	2-4	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Arte vizuale si abilitati practice	1-2	1-2	1-2	1-2	1	-	-	-	-
Educatie plastica	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Muzica si miscare	2	2	2	1	1	-	-	-	-
Educatie muzicala	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1

VI. Tehnologii	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilitati practice	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	-	-	-	-
Educatie tehnologica si aplicatii practice	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Informatica si TIC	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere si dezvoltare personala	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	21	22	23	22	24	26	29	32	32
Curriculum la decizia scolii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Numar minim de ore pe saptamana	22	23	24	23	25	27	30	33	33
Numar maxim de ore pe saptamana	23	24	25	24	26	28	31	34	34

VIII. Terapie educationala complexa si integrata****	numar de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasa, in norma de 20 de ore a acestuia								
IX. Terapii specifice si de compensare*****	16	15	15	15	16	14	13	13	14
Terapii si programe de interventie***** (Educatie perceptiv-vizuala, Orientare spatiala si mobilitate, Educatie psihomotrica, Logopedie/Terapia tulburarilor de limbaj etc.)	12	12	12	12	12	10	10	10	10
Kinetoterapie	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	2	1	1	1	2	2	1	1	2

Un post de profesor preparator (nevazator) pentru fiecare clasa - 20 de ore/saptamana.***

NOTA:

Prezentul plan-cadru se aplica in toate unitatile de invatamant special care organizeaza invatamant primar si gimnazial, pentru dizabilitati vizuale.

* Disciplina Limba si literatura romana la clasa pregatitoare, clasa I si clasa a II-a se intituleaza Comunicare in limba romana. Pentru invatamantul in limbile minoritatilor nationale, disciplina Limba si literatura materna are alocat un numar de ore egal cu cel pentru disciplina Limba si literatura romana.

** In cadrul disciplinei Educatie sociala vor fi studiate: la clasa a V-a Gandire critica si drepturile copilului, la clasa a VI-a Educatie interculturala, la clasa a VII-a Educatie pentru cetatenie democratica si la clasa a VIII-a Educatie economico-financiara. In invatamantul gimnazial (clasa a VI-a si clasa VII-a) cu predare in limbile minoritatilor nationale, disciplina Istoria si traditiile minoritatilor nationale are alocata o ora.

*** Conform prevederilor Legii educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare, se aloca un profesor preparator (nevazator) - un post la fiecare clasa/grup de elevi nevazatori (8-12 elevi), cu norma didactica de 20 de ore/saptamana.

**** Terapia educationala complexa si integrata are alocata o norma de profesor educator/clasa si cuprinde activitati de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitiva, Terapie ocupationala si Ludoterapie. Aceste activitati, realizate de profesorul-educator, sprijina si completeaza programul de predare-invatare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie speciala. Numarul orelor de terapie se stabileste in mod personalizat pentru fiecare elev, in functie de particularitatile sale de varsta si de dezvoltare individuala.

***** Orele din aria curriculara Terapii specifice si de compensare sunt alocate pe clasa/pe saptamana si se realizeaza de catre profesorul psihopedagog si profesorul kinetoterapeut. Activitatile din cadrul ariei curriculare Terapii specifice si de compensare se desfasoara in sedinte de 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si de specificul grupului, in cabinete specializate sau in parteneriat cu profesorul de psihopedagogie speciala de la clasa in care este inscris elevul.

***** Activitatile din categoria Terapii si programe de interventie se stablesesc in functie de tipul de dizabilitate si nivelul de severitate. Acestea se realizeaza prin planuri de interventie personalizata de catre profesorul psihopedagog, in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si de specificul grupului: stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, educatie perceptiv-vizuala, orientare spatiala si mobilitate, dezvoltarea sensibilitatii tactil-kinestezice, dezvoltarea reprezentarilor tactil-kinestezice, dezvoltarea limbajului, terapia tulburarilor de limbaj, educatie Braille, tehnici de modelare comportamentalala etc.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT
pentru invatamantul special primar si gimnazial, dizabilitati locomotorii

Aria curriculara/Disciplina/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I. Limba si comunicare									
II. Matematica si stiintele naturii									
III. Om si societate									
IV. Educatie fizica, sport si sanatate									
V. Arte									
VI. Tehnologii									
VII. Consiliere si orientare									
VIII. Terapie educationala complexa si integrata**									
IX. Terapii specifice si de compensare (individuale/de grup)***	16	15	15	15	16	14	13	13	14
Terapii si programe de interventie**** (stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, structurarea si dezvoltarea limbajului, terapia tulburarilor de limbaj, stimulare cognitiva, tehnici de modelare comportamentala etc.)	10	10	10	10	10	8	8	8	8
Kinetoterapie	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	2	1	1	1	2	2	1	1	2

NOTA:

Prezentul plan-cadru se aplica in toate unitatile de invatamant special care organizeaza invatamant primar si gimnazial, pentru dizabilitati locomotorii.

* Pentru disciplinele din ariile curriculare I-VII se respecta prevederile planurilor-cadru specifice fiecarui ciclu de invatamant, primar si gimnazial, utilizeaza in invatamantul de masa.

** Terapia educationala complexa si integrata are alocata o norma de profesor educator/clasa si cuprinde activitati de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitiva, Terapie ocupationala si Ludoterapie. Aceste activitati, realizate de profesorul-educator, sprijina si completeaza programul de predare-invatare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie speciala. Numarul orelor de terapie se stabileste in mod personalizat pentru fiecare elev, in functie de particularitatile sale de varsta si de dezvoltare individuala.

*** Orele de la Terapiile specifice si de compensare sunt alocate pe clasa/pe saptamana. Activitatatile din categoria Terapii si programe de interventie se stabilesc in functie de tipul de dizabilitate si nivelul de severitate si se realizeaza prin planuri de interventie personalizata, de catre profesorul psihopedagog. Activitatatile din cadrul Terapiilor specifice si de compensare se desfasoara in sedinte de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, in cabinete specializate sau in clasa in care este inscris elevul, in parteneriat cu profesorul de psihopedagogie speciala sau cu profesorul educator.

**** Activitatatile din categoria Terapii si programe de interventie se stabilesc in functie de tipul de dizabilitate si nivelul de severitate. Acestea se realizeaza prin planuri de interventie personalizata de catre profesorul psihopedagog, in functie de particularitatile de varsta, de dezvoltarea individuala si de specificul grupului: stimulare multisenzoriala, educatie psihomotrica, structurarea si dezvoltarea limbajului, terapia tulburarilor de limbaj, stimulare cognitiva, tehnici de modelare comportamentala etc.

PLAN-CADRU DE INVATAMANT

**pentru invatamantul primar si gimnazial din unitatile scolare
si clasele afiliate din centrele de detentie, centrele educative si penitenciare**

Aria curriculara/disciplina	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I. Limba si comunicare*	4-6	4-5	4-5	4-5	4-5	4-6	4-6	4-6	4-6
Limba si literatura romana	4-5	3	3	3	3	2	2	2	2
Limba moderna 1		1	1	1	1	1	1	1	1
Limba moderna 2						1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
II. Matematica si stiinte ale naturii	2-3	4-5	4-5	4-5	4-5	4-6	4-6	4-6	4-6
Matematica	2	3	3	3	3	2	2	2	2
Fizica						1	1	1	1
Chimie									
Stiintele naturii/Biologie		1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
III. Om si societate**	3-4	3-4	3-4	3-4	4-5	5-7	5-7	5-7	5-7
Educatie civica/Educatie sociala	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Istorie					1	1	1	1	1
Geografie						1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
IV. Educatie fizica, sport si sanatate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Educatie fizica si sport	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
V. Arte	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	2-3	2-3	2-3	2-3
Educatie plastica	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Educatie muzicala						1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	4-6	4-6	4-6	4-6
Abilitati practice/Educatie tehnologica	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Activitati de preprofesionalizare	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Informatica si TIC	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
VII. Consiliere si orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere si dezvoltare personala	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Optionale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	16	18	18	18	19	21	21	21	21
Curriculum la decizia scolii	3-4	1-2	1-2	1-2	1-2	1-4	1-5	1-6	1-7
Numar minim de ore pe saptamana	19	19	19	19	20	22	22	22	22
Numar maxim de ore pe saptamana	20	20	20	20	21	25	26	27	28

Aria curriculara/disciplina	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
VIII. Terapie educationala complexa si integrata	Numar de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasa, in norma de 20 de ore a acestuia								
IX. Terapii specifice si de compensare	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Terapii si programe de interventie	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Evaluare si consiliere psihopedagogica, psihodiagnoza	1	1	1	1	1	1	1	1	1

NOTA:

- La clasa pregatitoare, clasa I si clasa a II-a, disciplina Limba si literatura romana se intituleaza Comunicare in limba romana. La clasa pregatitoare, clasa I si clasa a II-a se studiaza integrat disciplina Matematica si explorarea mediului.
- Rolul activitatilor de preprofesionalizare este acela de a dezvolta abilitati menite sa faciliteze elevilor insertia socioprofesionala. Aceste activitati se desfasoara in ateliere protejate sau in parteneriat cu operatori economici si sunt realizate de personal didactic specializat, in functie de nevoile actuale de pe piata muncii.
- Activitatile de Terapie educationala complexa si integrata sunt realizate de catre invatatorul/institutorul/profesorul-educator/profesorul de educatie speciala, cu

toti elevii din clasa, in completarea programului de predare-invatare-evaluare, la propunerea consiliului pentru curriculum/CIEC al scolii, in functie de nevoile specifice individuale si de grup, si pot cuprinde urmatoarele categorii de activitati: activitati de stimulare cognitiva; activitati recreative; activitati de dezvoltare a autonomiei personale si sociale; activitati de terapie ocupationala desfasurate in parteneriat cu serviciul educatie si asistenta psihosociala subordonat Administratiei Nationale a Penitenciarelor. Activitatile desfasurate in parteneriat vor fi aprobate de catre conducerea institutiei, la propunerea dirigintelui clasei sau la propunerea comisiei pentru curriculum.

4. Activitatatile de Terapii specifice si de compensare sunt predate de profesori psihopedagogi absolventi de psihologie, psihopedagogie, psihopedagogie speciala, pedagogie etc., conform centralizatorului pentru invatamant special, si cuprind ore de Psihoterapie/Terapie ocupationala si orientare profesionala/Terapie afectiv-atitudinala si comportamentalala. Aceste activitatati se desfosoara pe grupe de 2-3 elevi in cabinete specializate.

---

* Pentru invatamantul in limbile minoritatilor nationale, disciplina Limba si literatura materna are alocat un numar de ore egal cu cele pentru disciplina Limba si literatura romana.

** In invatamantul gimnazial (clasa a VI-a si clasa a VII-a) cu predare in limbile minoritatilor nationale, disciplina Istoria si traditiile minoritatilor nationale are alocata o ora.